

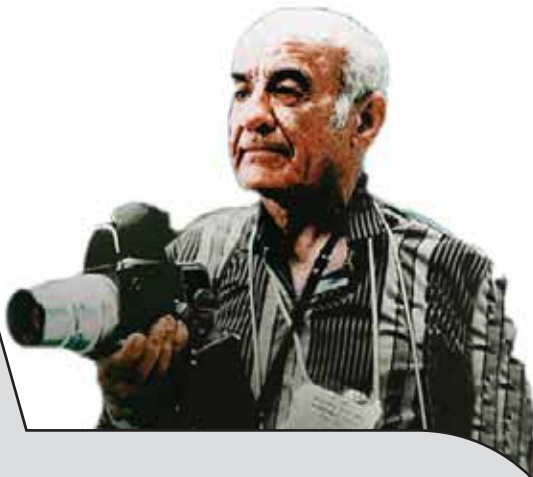
عکاسی فارسی

نگاهی به زندگی قاسم فارسی

پدر عکاسی ورزشی ایران

ایران اولین بار در بازی‌های المپیک ۱۹۴۸ بود که به خانواده بازی‌های المپیک پیوست. در این سال علاوه بر تمامی ورزشکاران، مربیان و سایر مسئولان حاضر در کاروان ایران، یک عکاس نیز در جمع کاروان ایران دیده می‌شد: میرابوالقاسم فارسی. او متولد ۱۲۹۹ در شهر تهران بود. او بعد از گذراندن دوران تحصیل در دبیرستان البرز، در سال ۱۳۱۸ وارد دانشسرای عالی تربیت بدنی شد و دو سال بعد دیپلم ورزش خود را دریافت کرد. به این ترتیب فارسی در ۲۱ سالگی دبیر دبیرستان نظام شد و به عنوان معلم ورزش، شاگردان بسیاری را تربیت کرد. با این وجود علاقه اصلی او به عکاسی ورزشی بود. فارسی درباره روی آوردن به عکاسی می‌گفت: از کودکی به ورزش و تماشای عکس‌های ورزشی علاقه‌مند بودم. اما در ایران آن روزگار چنین تصاویری در هیچ مجله و روزنامه‌ای چاپ نمی‌شد. از همین جهت تصمیم گرفتم تا دوربینی بخرم و از اتفاقات ورزشی عکس بگیرم. فارسی می‌گفت که خود دانش آموخته ورزش بود، می‌گفت: «بهترین راهنمای من در عکاسی ورزشی، پیشینه من در جایگاه ورزشکار و معلم ورزش بود. لحظه‌های ورزشی را می‌شناختم و می‌دانستم اوج حرکت ورزشی کجاست و زیبایی‌های نهفته آن در کجا نمود می‌یابد.»

در سال ۱۳۲۶ کمیته ملی المپیک ایران تأسیس شد فارسی همکاری خود را با این کمیته آغاز کرد. این همکاری نیم قرن طول کشید. او در طول زندگی خود تا سال ۱۳۸۲ در هشت المپیک، هفت دوره بازی‌های آسیایی و بسیاری از رقابت‌های جهانی حضور یافت و جوایز بسیاری برای عکس‌های خود به دست آورد. از جمله برنده مدال هنر کشور چین و همچنین دیپلم افتخار عکاسی در المپیک ۱۹۶۰ شد.

اولین عکس‌های ورزشی

داستان شکل‌گیری عکاسی ورزشی در جهان

واژه «Photography» (به معنی عکاسی) از دو واژه یونانی «photo» (نور) و «graphing» (ثبت کردن) گرفته شده است.

نخستین عکس در آوریل سال ۱۸۲۷، توسط ژوزف نیسپور نیپس، مخترع فرانسوی گرفته شد. عکس وی برای ظاهر شدن باید هشت ساعت در معرض نور قرار می‌گرفت. پس از مدت کوتاهی نیز نقش تصویر از بین می‌رفت. با این حال، برای عکاسی از میدان‌های ورزشی لازم بود که بیشتر از نیم قرن انتظار کشید. در قرن ۱۹ به ابتکارات نشریاتی چون «پلیس گارت» در ایالات متحده عده‌ای نقاش به کنار میدان‌های مسابقه می‌آمدند تا از لحظه‌های مهم نقاشی کنند!

ریچارد فاکس، سردبیر این نشریه، می‌گفت: اگر خوانندگان قدرت خواندن ندارند، باید تصویر در اختیار آن‌ها گذاشت تا با نگاه کردن به تصویرها، متوجه محتوای مطلب شوند. نخستین عکس‌های ورزشی نیز در خارج از میدان مسابقه و در استودیوی عکاسی از ورزشکارانی گرفته شد که قرار بود در مسابقات بزرگ بوکس شرکت کنند. این‌گونه بود که عکاسی ورزشی به هنری بزرگ تبدیل شد و نشریه پلیس گارت هم ۱۳۰ سال قبل رکوردی عجیب در فروش برجای گذاشت؛ فروش ۴۰۰ هزار نسخه از یک شماره! به مرور با پیشرفت دوربین‌ها، امکان گرفتن عکس از مکان‌های باز ورزشی نیز مهیا شد. به طوری که با آغاز بازی‌های المپیک نوین (۱۸۹۶)، امکان عکاسی از میدان‌های ورزشی و مسابقه‌های گوناگون این المپیک نیز فراهم شد.

خاطرات مغازه عکاسی

در میدان امام حسین (ع) یک مغازه عکاسی باز کردم و اسمش را گذاشتم: «فوتو آنا». کار عکاسی می‌کردیم و این بود که به برادرم باقر که حالا دیگر عکاس شده بود، گفتم: داداش بیا اینجا را با هم اداره کنیم. چون من به ورزش علاقه داشتم، می‌خواستم کنارم فردی مورد اعتماد باشد که در غیابم، خیالم از بابت مغازه راحت باشد! همان اوایل، علی گاوہ یکی از شاگردهایی بود که در هفت سالگی آمد در مغازه ما و مشغول به کار شد. من هم دوست داشتم این بچه را جوری تربیت کنم که عکاس خوبی بشود خیلی هم زحمت کشیدیم تا بالاخره توانستم به ضرب کتک و محبت و تشویق، عکاسش کنم. به طوری که خودش الان تعریف می‌کند، صبح که می‌خواست بیاید دم مغازه، مادرش دعا می‌کرد و بهش فوت می‌کرد تا از دست من در امان باشد!

* بخشی از کتاب «حاجی زرافشان» (زندگی‌نامه اسماعیل زرافشان عکاس ورزشی، نوشته محمدسعید مدنی، انتشارات کیهان، چاپ اول، ۱۳۹۰)

کدام ورزش‌ها قد انسان را بلند می‌کنند؟

حتماً شنیده‌اید که برخی از ورزش‌ها قد انسان را بلند می‌کنند؛ مثل بسکتبال. از طرف دیگر، شاید شنیده باشید که برخی محققان هم می‌گویند که چنین نیست و فقط تغذیه و خواص اثری انسان سبب بلند شدن قد می‌شود. به نظر شما کدام یک درست می‌گویند؟

در حقیقت هر دو دسته درست می‌گویند. زیرا برای بلند شدن قد، باید بیشتر ورزش‌هایی را انجام داد که حالت کششی دارند. البته در کنار ورزش کردن نوع تغذیه نیز در روند بلند شدن قد تأثیرگذار است. افراد باید از موادی که بیشتر حاوی کلسیم و پروتئین هستند استفاده کنند.

کسانی که به دنبال بلند شدن قد خود هستند، باید به صورت مرتب ورزش‌های کششی را انجام دهند و به ورزش‌هایی بپردازند که حالت کششی به سمت بالا داشته باشند. مثل حرکات بارفیکس.

یکی از خصوصیات تأثیرگذار برخی ورزش‌ها این است که عضلات در دو سر مفصل کش می‌آیند. از جمله این ورزش‌ها، شناسخت. در شنا، بدن حالت کششی پیدا می‌کند و طول عضلات بیشتر می‌شود. والیبال هم دیگر رشته‌ای است که به دلیل جهش‌ها و کشیده شدن بدن هنگام ضربه در رشد قامت تأثیر دارد. ژاپنی‌ها از جمله کشورهایی بودند که با کمک والیبال توانستند متوسط قامتشان را بالا ببرند.

این ورزش‌هایی که ذکر شد، مفیدترین ورزش‌ها برای بلند شدن قد هستند. شما هم اگر به دنبال بلندتر شدن قامت خود هستید، هر چه زودتر دست به کار شوید چون تا ۲۰ سالگی زمان زیادی ندارید!

